

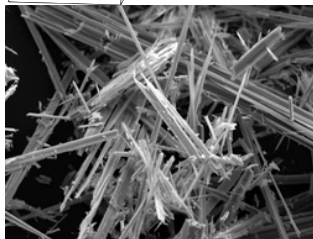
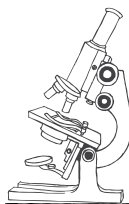
Azbest w środowisku pracy

Jeżeli **jesteś pracodawcą** i masz stanowiska pracy, na których występuje azbest lub jesteś **przedsiębiorcą, właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą obiektów**, na których występuje azbest to informacja kierowana jest **do Ciebie!**

Gdzie występuje azbest?

- **Kształtki** azbestowo-cementowe stanowiące pokrycie podłóg w obiektach
- Szczeliwo azbestowe w **piecach** akumulacyjnych, w pompach
- **Rury** azbestowo-cementowe i otuliny, stosowane w instalacji wodnej, kanalizacyjnej
- **Sznury** azbestowe stosowane do izolacji cieplnej szczelin kominowych
- Różnego rodzaju **plyty azbestowo-cementowe**, faliste i płaskie znane pod nazwa handlową: eternit lub KARO
- **Minerały zawierające azbest** np. azbesty serpentynowe (chryzotylowe) i amfibolowe oraz minerały azbestopodobne do których należą: attapulgit, sepiolit, talk włóknisty, wollastonit, serpentynit włóknisty, antygoryt włóknisty oraz zeolity włókniste.

Czym jest azbest?

Azbest - to naturalny praktycznie niezniszczalny surowiec o budowie włóknistej, którego włókna są kilkudziesięciokrotnie cieńsze od włosa ludzkiego i o stosunku długości do średnicy włókna co najmniej 100:1, niewidoczne dla oka unosząc się w powietrzu wdychane są przez ludzi.

Nazwa azbest **nie określa konkretnego minerału**, lecz dotyczy ogółu minerałów krzemianowych tworzących włókna.

Czy wiesz, że włókna azbestu są:

niewidoczne dla oka i unoszą się w powietrzu

wynikają do organizmu przez układ oddechowy

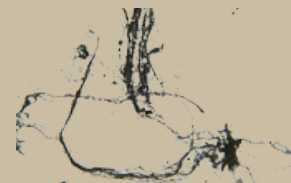

są przyczyną chorób;

kumulują się w organizmie człowieka i mogą ujawniać się po kilkunastu latach

Co nazywamy włóknem respirabilnym?

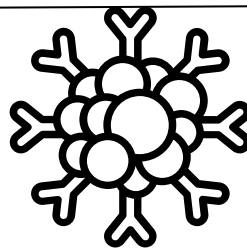

Włókna respirabilne - włókna o długości powyżej 5 μm i stosunku długości do szerokości > 3.

Chorobotwórczość azbestu

Szkodliwość azbestu dla zdrowia związana jest z:

- rodzajem azbestu
- wymiarami włókien tworzących aerozol
- stężeniem włókien we wdychanym powietrzu
- długością trwania narażenia

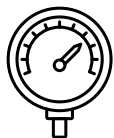
Może mieć działanie:

- rakotwórcze
- drażniące

Jeżeli jesteś
pracodawcą to **masz**
obowiązek między
innymi:

chronić zdrowie i życie
pracowników poprzez
zapewnienie
bezpiecznych
warunków pracy

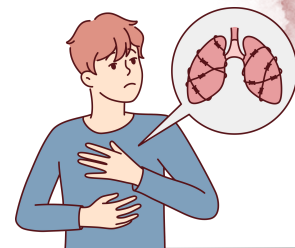
przewodzić pomiary
stężenia włókien
azbestu w środowisku
pracy

zapewnić środki
ochrony
indywidualnej

zapewnić
badania
lekarskie

**Ekspozycja na pył azbestu może być
przyczyną:**

- raka płuca
- **pylicy azbestowej** (azbestozy), czyli
śródmiąższowego zwłóknienia tkanki
płucnej z obecnością ciałek lub włókien
azbestowych
- międzybłoniaków
- zmian opłucnowych
- blaszki, zgrubienia,
odczyny wysiękowe

zapewnić spełnienie
wymagań zawartych w
rozporządzeniu Ministra
Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r.
w sprawie substancji
chemicznych, ich mieszanin,
czynników lub procesów
technologicznych o działaniu
rakovym lub
mutagennym w środowisku
pracy

Jeżeli jesteś **przedsiębiorcą, właścicielem, użytkownikiem
wieczystym lub zarządcą obiektów** w których występuje azbest
to masz obowiązek:

- dokonania kontroli stanu
wytwarzania z azbestu
- oceny stanu możliwości
dalszego użytkowania

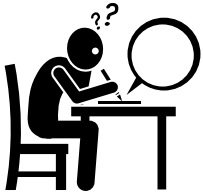
Na podstawie oceny wyrób zawierający azbest **może być zakwalifikowany do:**

- **usunięcia** i zastąpienia innym niezawierającym azbestu
- **zabezpieczenia** przez szczelną zabudowę (zamknięcie) lub pokrycie szczelną powłoką ze środków wiążących azbest,

Jak usuwać azbest?

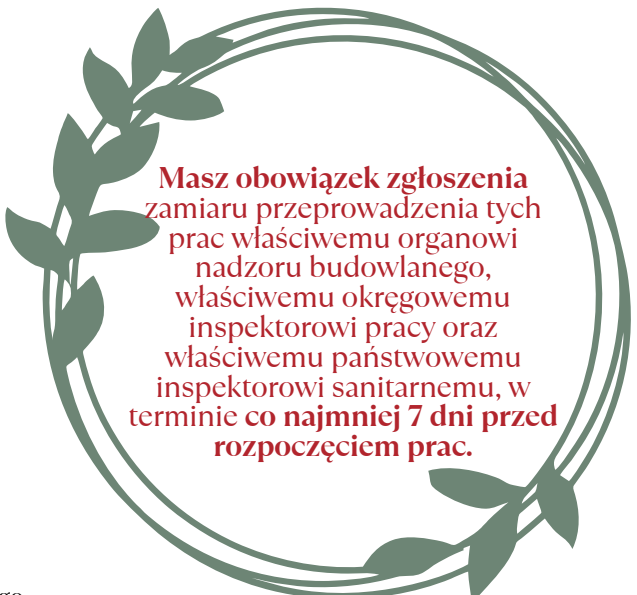
- Wyróbów zawierających azbest **nie powinno** usuwać się **we własnym zakresie** bowiem narażasz się na niebezpieczeństwo zachorowania
- Najlepiej **zlecić to wyspecjalizowanej w tym zakresie firmie**, dysponującej odpowiednimi środkami ochrony indywidualnej oraz przeszkolonymi w tym zakresie pracownikami

Należy zgłosić prace polegające na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest do właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej.

Obowiązki wykonywania prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, dążą między innymi do:

- **przeszkolenia** przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników, osób kierujących lub nadzorujących prace (...) w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania;
- **odpowiedniego** oznakowania wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz ich szczelnego opakowania
- **posiadania** niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu.
- **opracowania** przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest
- **uzyskania odpowiednio zezwolenia**, pozwolenia, decyzji zatwierdzenia programu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi
- **prowadzenia** prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w sposób **uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska** oraz powodujący zminimalizowanie pylenia

Masz obowiązek zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia tych prac właściwemu organowi nadzoru budowlanego, właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy oraz właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu, w terminie co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem prac.

W czasie wykonywania prac pamiętaj!

1. Zawsze używaj środków ochrony indywidualnej chroniących drogi oddechowe (półmiski jednorazowego użytku typu P3), ubrania ochronnego, rękawic roboczych. Zużyte środki składuj razem z odpadami

2. Nie pal papierosów, nie spożywaj posiłków i napojów w pobliżu miejsca usuwania azbestu

4. Odpadów zawierających azbest nie lam, nie krusz i nie rzucaj nimi

5. Po zakończeniu prac całe ciało spłucz / umyj ciepłą wodą

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest

Więcej informacji

3. O zapobieganiu powstawania pyłu azbestowego przez:

- nawilżanie usuwanych płyt
- niestosowanie szybkoobrotowych narzędzi elektromechanicznych
- regularne czyszczenie i sprzątanie sprzętu - nie używaj dmuchaw i sprężonego powietrza

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie azbest o zależnych chorobach zawodowych i perspektyw całkowitego wyeliminowania wciąż obecnego azbestu

UWAGA!!!

Zgodnie z Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, należy usunąć wszystkie wyroby zawierające azbest do roku 2032 !

Komunikat Ministra Gospodarki z dnia 29 lipca 2009 r. o podjęciu przez Radę Ministrów uchwały w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą "Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032"

Komunikat Ministra Gospodarki z dnia 29 kwietnia 2010 r. o podjęciu przez Radę Ministrów uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą "Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032"